
**Фондация „Приложни изследвания
и комуникации“
Годишен отчет 2010 г.**

Фондация „Приложни изследвания и
комуникации“
ул. „Ал. Жендов“ №5, 1113 София, България
Tel.: 02) 973 3 000
Fax: 02) 973 3 588
<http://www.arcfund.net/>

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ	5
ЧАСТ ПЪРВА: ПРОГРАМНИ ОБЛАСТИ.....	9
1. НАУКА, ИНОВАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО	10
2. ТЕХНОЛОГИЧЕН ТРАНСФЕР И ПОДПОМАГАНЕ НА БИЗНЕСА	19
3. БЕЗОПАСЕН ИНТЕРНЕТ ЗА ДЕЦА	32
4. ФОРСАЙТ ИЗСЛЕДВАНИЯ	37
ЧАСТ ВТОРА: УПРАВЛЕНИЕ	41
СТРУКТУРА	42
НАСТОЯТЕЛСТВО	43
СЪТРУДНИЦИ	43
ЧАСТ ТРЕТА: ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	44

Въведение

Мисия и визия

През 2010 г. фондация ПИК продължи дейността си по подпомагането на социалните, бизнес и технологичните иновации чрез предоставяне на научно-базирани решения в областта на политиката и на развитието на „обществото на знанието“. През 2010 г. фондацията разшири значително обхвата си на действие и осъществи важни стъпки за превръщането си от водеща българска до европейска организация в областта на иновациите, трансфера на технологии и информационното общество.

Подпомогане на изработването на политики в България

Фондация ПИК продължи да е източник на информация и експертиза по формиране на националната позиция по стратегията на Европейската комисия "Европа 2020" за постигане на интелигентен, устойчив и включващ растеж. Фондацията подкрепи поставянето на амбициозна национална цел за увеличаване на брутните разходи за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) до 1,5% от БВП през 2020 г., формулирането на национална стратегия за е-управление и укрепването на програмата за ширококолов достъп до интернет. На по-практическо равнище анализите на политиките и другите дейности на фондация ПИК подпомогнаха работата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (Българската икономика - състояние и стратегия за развитие), Министерството на образованието, младежта и науката (препоръки за развитието на висшето образование, науката, технологиите и иновациите в България и подкрепа за новата система за университетските рейтинги), Министерството на вътрешните работи (горещата линия за безопасен Интернет), Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС), Комисията за регулиране на съобщенията и на други обществени институции. Не на последно място, за да укрепи институционалната си устойчивост, фондация ПИК участва в обучението на млади политически лидери чрез Българското училище за политика.

Подкрепа на фирмено равнище

През 2010 г. фондация ПИК предостави услуги на повече от 150 фирми, като осигури информация за програмите и възможностите за финансиране на Европейския съюз (ЕС) и предостави бизнес услуги като консултиране, намиране на партньори, интернационализация и бизнес оптимизация. Международните дейности на фондацията през 2010 г. включваха съвместни усилия с институции и организации от Китай, Германия, Италия, Япония, Испания, Швеция, Великобритания и Турция. Като пример фондация ПИК съдейства на "Спесима" (фирмата, получила наградата за най-иновативно предприятие през 2004 г.) в подписването на договори с фирми от Турция, както и на „Бианор“ (получила награда за иновативност през 2008 г. и 2009 г.) при подписването на два договора с немски фирми. През 2010 г. фондация ПИК предостави услуги на компании в следните сектори: транспорт, производство, ИКТ, туризъм, здравеопазване, авиация и управленско консултиране. Фондацията помогна на повече от 10 фирми и изследователски институти в България да намерят партньори и да представят проекти за финансиране по Седма рамкова програма (7РП) на ЕС. Сред водещите услуги, предоставени от фондация ПИК на равнище фирми през 2010 г., е разработването на софтуер по поръчка, който оптимизира работата в българо-италианска фирма и съкрати пътя за предоставяне на услуги с повече от седем пъти.

Международни връзки и експертни мрежи

Фондация ПИК продължи да играе ролята на инструмент за подпомагане на интеграцията на България в Европейския съюз като национален координатор на няколко мрежи и инициативи на Европейската комисия – **Enterprise Europe Network, ERAWATCH** и **Regional Innovation Monitor (RIM), INSAFE** и **INHOPE**. Фондация ПИК се утвърди като **надежден и постоянен референтен център** за Европейската комисия и нейните институции за данни и информация за българската иновационна система и развитието на информационното общество в България, като **независим източник на наблюдение и анализи** за международната общност относно България, като **надежден партньор** за интернационализация на българските и европейските предприятия, както и като ефективен защитник на децата от съвременните онлайн заплахи.

Фондация ПИК сътрудничи не само с иновационните общности в България и в ЕС, но и с тези от **Западните Балкани** и страните от **Общността на независимите държави (ОНД)**. Съвсем наскоро фондация ПИК разшири сътрудничеството си с **Китай** чрез стартирането на форсайт проучване за извеждане на общи научни приоритети на ЕС и Китай по опазване на околната среда, което ще помогне на Европейската комисия при взимането на информирани стратегически решения относно научното сътрудничество между ЕС и Китай в тази област след 2014 г.

През 2010 г. фондация ПИК осигури по различни пътища значителна подкрепа на колеги от **Западните Балкани**, като например: повишаване и насърчаване на възможностите за по-тясно научно и технологично сътрудничество между ЕС и страните от Западните Балкани (Албания, Босна и Херцеговина, Македония и Сърбия) в областта на сухопътния транспорт; повишаване на капацитета за забрана и постепенно премахване на азбеста в Македония, Босна и Херцеговина и Сърбия; приемане на учебни посещения на експерти от Западните Балкани, за представяне на българската практика за защита на децата в интернет.

Присъствието на фондация ПИК в страните от ОНД се осъществява чрез Мрежата от бизнес инкубатори и технологични паркове в Източна Европа и Централна Азия (ЕСAbit) на програмата infoDev на Световната банка, на която е координатор от 2008 г. насам. През 2010 г. фондацията разшири дейностите си по подпомагане на политиките и по застъпничество в Молдова и Азербайджан, в сътрудничество с правителствени агенции и неправителствени организации.

Web 2.0 и връзки с медиите

Фондация ПИК е пионер в създаването и използването на нови канали за медиен достъп за повишаване на информираността, обществено застъпничество и гражданската активност в областта на иновациите и информационното общество: порталът България Онлайн (1996 г.); Българският портал за развитие (2001 г.); и web 2.0 инструментите, като Facebook (2010 г.). Каузата с най-широка подкрепа на фондация ПИК във Facebook е за създаване на регистър за извършителите на сексуални престъпления срещу деца (повече от 4800 поддръжници). Броят на членовете на групата eBulgaria2020 във Facebook достигна почти 1000 към края на 2010 година. Сред тях са членове на *Парламентарната комисия по транспорт, информационни технологии и съобщения*, бивши и настоящи депутати, директори на агенции и дирекции в министерства, бизнес асоциации, лидери от индустрията, ключови журналисти от сектора (включително и специализираната преса), организации от гражданското общество, експерти по информационни технологии от академичната общност и др. Около 20 % от членовете в групата са активни чрез публикуване, коментари, "харесване" и др. **Facebook групата eБългария 2020 е редовно цитирана от журналисти като източник на новини**. Тя служи като инструмент за повишаване на прозрачността в изготвяне на политиката (например при конкурсите за поста директор на *Дирекция Е-управление* в МТИТС няколко кандидати представиха своите програми за обсъждане от членовете на групата и инициираха вътрешни дебати).

През 2010 г. фондация ПИК беше отразена над **двеста пъти** от традиционните и онлайн медии, включително интервюта с членове на екипа на фондацията, участие в радио и телевизионни програми и цитиране на мнения или на публикувани доклади на български и на английски език. Около една трета от медийното отразяване се пада на Шестия национален иновационен форум и доклада *Иновации.бг 2010*.

Списание СИГНАЛ, публикувано от Асоциацията за комуникации и електроника за въоръжените сили (AFCEA International) – една от водещите организации с нестопанска цел от този вид в САЩ – призна цялостния опит на фондация ПИК в сферата на политиките и проучването на иновациите и ИКТ. Статията „Високотехнологичната индустрия на България излиза от пашкула на комунизма“, публикувана в ноемврийския брой на списанието, използва анализите на фондацията като един от основните източници на независима емпирична експертиза в тези области в страната.

Човешки капитал

Сътрудниците на фондация ПИК съчетават разнообразна гама от личен и професионален опит, способности и умения в глобализирана работна среда. През 2010 г. фондацията привлече талантиливи млади студенти от университети в Европейския съюз и САЩ, утвърдени инженери и икономисти и признати научни работници и преподаватели. Около 40% от членовете на екипа имат или предстои да получат докторска степен. Членовете на екипа са получили своя професионален опит в множество страни по света – Русия, Украйна, Турция, Сирия, Йордания и Япония. Членовете на екипа на фондацията говорят общо девет езика, включително руски, корейски, китайски и японски. Трима от експертите са от Корея и САЩ. Експерти на фондацията преподават в три университета, и работят за Европейската комисия като национални контактни лица и като независими оценители на различни програми на ЕС, между които 7-ма Рамкова програма и Програмата за обучение през целия живот.

Акценти на дейността през 2010 г.

- Стратегическа оценка и анализ на националната политика за НИРД, иновации и информационно общество.

Фондация ПИК представи шестия пореден доклад за оценка на националната иновационна политика *Innovation.bg 2010*. Този доклад е единственият всеобхватен национален инструмент за измерване на постиженията на българските предприятия в областта на иновациите. Той предлага характерни подходи към развитието на иновациите и предприемаческата култура. Докладът за 2010 г. оспорва два мита относно иновациите в България, а именно, че няма връзка между академичните среди и бизнеса, както и че бизнесът не инвестира в научна и развойна дейност. За шеста поредна година докладът беше представен в рамките на годишния Национален иновационен форум, където основният призив беше за изработването на цялостна национална политика в областта на иновациите за сметка на независимите една от друга секторни политики. Участниците във форума дискутираха необходимостта от предприемане на адекватни действия за по-точно измерване на научната и развойната дейност и на сътрудничеството между индустрията и академичните среди.

Фондация ПИК продължи да служи на общността, формираща политиката в областта на ИКТ в страната, чрез създаване и прилагане на иновативни методологии за социално-икономически анализ на развитието на информационното общество, както и чрез интеграция и анализ на големи бази данни и на наличното онлайн съдържание. По-конкретно този подход се използва в анализа на предлагането на ширококолов интернет достъп на равнище населени места (5300 градове и села в България) и допринесе за процеса на подбор на регионите за разширяване на ширококоловите услуги в рамките на правителствената стратегия за ширококолов достъп до интернет. Фондация ПИК подпомогна Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщения в комуникацията му с Европейската комисия.

Фондация ПИК е националният координатор на инициативата **ERAWATCH** (Мрежа за анализ и оценка на Европейското научноизследователско пространство) от самото ѝ създаване през 2004 г. Фондация ПИК изготви доклада на ERAWATCH за България за 2010 г., както и профил на страната в онлайн базата данни на ERAWATCH за научни изследвания. През 2010 г. фондация ПИК разработи и актуализира иновационните

профили на шестте български района за планиране в рамките на платформата „Регионален иновационен монитор“. Профилите съдържат информация за икономическото развитие, научните изследвания, технологичното развитие и иновационния потенциал на съответния регион.

През 2010 г. фондация ПИК участва в консултации и проекти, насочени към **определяне на новите теми за научни изследвания**, върху които ще се фокусира Осма рамкова програма на ЕС след 2014 година. Тази дейност ще бъде подкрепена с началото на нова инициатива, насочена към подобряване на използването на подхода „парламентарна оценка на технологиите“ (ПОТ) в цяла Европа през 2011 г.

- **Безопасна онлайн среда за децата**

Фондация ПИК е координатор на Националния център за безопасен Интернет (НЦБИ), част от общоевропейска мрежа INSAFE. През 2010 г. Центърът продължи и разшири обхвата на своите дейности, насочени към създаване на по-безопасна онлайн среда за децата и непълнолетните младежи. Освен това, като оператор на българската **Гореща линия срещу незаконно и вредно за деца съдържание, контакти и поведение в Интернет**, фондация ПИК получаваше и обработваше повече от 100 сигнала на месец, с около 50 последващи действия, водещи до ефективни мерки за отстраняване на съдържание от даден уеб-сайт, до арести и обвинения на нарушители в България и други страни на Европейския съюз. Значителна част от дейностите бяха насочени към превенция и повишаване на осведомеността на децата, родителите и възпитатели, както и към изграждане на капацитет сред учителите, възпитателите, служителите на реда и магистратите.

- **Подкрепа на млади учени**

Въпреки че фондация ПИК от години работи с младежите в България в много отношения - от средното училище, през университетите до младите специалисти, младите учени никога не са били специфична целева група на организацията. През 2010 г. фондация ПИК организира едноседмичен курс на обучение, посветен на политиката за научни изследвания и иновации на ЕС, както и на политиката за управление на технологиите и иновациите. Сред участниците бяха 50 млади докторанти и научни работници от Института по биофизика към Българската академия на науките и Софийския университет "Св. Климент Охридски" с последваща индивидуална подкрепа за професионалното им развитие. Един от старши сътрудниците на фондация ПИК проведе сертифицирани обучения по комуникация в науката на младите учени от университети и академии на науките в България и Западните Балкани.

- **Второ „Авиошоу Габрово - 2010“**

Провеждането на четвъртата годишна регионална конференция на ECAbit в Габрово през месец септември на 2009 г. беше от основно значение за началото на ежегодното авиошоу под егидата на фондация ПИК. Това шоу имаше за цел да подпомогне туризма в региона, но може също да доведе до започването на нови бизнес-инициативи. Фондация ПИК, съвместно с Българската асоциация на леката авиация (БАЛА) и летище Драгановци, организира второ издание на авиошоуто през юли 2010 г. Новият елемент по време на конференцията през 2010 година беше семинарната програма с участието на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, контрола на въздушния трафик, Технически университет - София, авиационни инженери и предприемачи в сферата на леката авиация. Министерството изрази готовността си да подпомага институционално българското участие в най-голямото изложение за авиация в Европа - Friedrichshafen 2011.

ЧАСТ ПЪРВА
Програмни области

1. Наука, иновации и информационно общество

През 2010 г. фондация ПИК продължи да работи за модернизацията в българското общество чрез портфолиото си от услуги в подкрепа на изграждане на политики и помощ при тяхното прилагане в областта на научните изследвания, технологичното развитие, иновациите и

информационното общество. През 2010 г. фондация ПИК представи редовния си годишен доклад за политиката в областта на иновациите *Иновации.бг*, разработи доклади за ERAWATCH и RIM за регионалните и националната иновационна системи и изготви анализи на приоритетните области на политиката за ИКТ.

Иновации.бг



Годишният доклад *Иновации.бг* предоставя надеждна оценка на националната иновационна система и на иновационния потенциал на българската икономика. Той прави препоръки за подобряване на иновационната политика в България и в ЕС въз основа на най-новите теории и емпирични данни. За шеста поредна година докладът представлява важна част от процеса на повишаване на осведомеността за ролята на иновациите като фактор за подобряване на конкурентоспособността на страната. Той информира и очертава развитието на националните приоритети в подкрепа на прилагането на новата стратегия „ЕС 2020“, по-специално на един от седемте основни приоритети в тази стратегия – Съюза за иновации.

Докладът *Иновации.бг* предоставя анализ на националната иновационна система и очертава препоръки относно начините за подобряване на иновационната политика. Докладът е структуриран в пет основни теми:

- брутен иновационен продукт;
- предприемачество;
- инвестиции и финансиране на иновациите;
- човешки капитал за иновации;
- информационни и комуникационни технологии.

Изданиято на доклада от 2010 г. проучва влиянието на световната финансова и икономическа криза върху иновационната активност в българската икономика и предлага възможни посоки за развитие на българската иновационна политика през следващото десетилетие.

Иновации.бг 2010 представи актуализация на **Иновационния индекс на българските предприятия**. Индексът

е съставен показател на иновационната активност на предприятията, получен въз основа на годишни социологически проучвания на бизнес сектора, проведени от Enterprise Europe Network – България. Докладът беше разгледан и одобрен от Експертния съвет по иновации, учреден от фондация ПИК през 2003 г.

Въз основа на данни от последователното изготвяне на иновационния индекс, 2010 г. може да се нарече годината на иновациите в България:

(1) Финансовата криза от 2008 – 2009 г. промени съществено икономическата карта на света, отбеляза края на две десетилетия постоянен икономически растеж и създаде безпрецедентни възможности за препозициониране на националните икономики.

(2) България устоя на кризата в сравнително добро общо макроикономическо състояние, но сега това предимство трябва да се превърне в добра микроикономическа платформа чрез модернизиране на публичната администрация и развитие

на дългосрочни приоритети и политики за растеж.

(3) Европейският съюз консолидира институционалното си развитие и новоизбраната Европейска комисия започна преговори за политиката на ЕС и за бюджета до 2020 г. Годината беше тежка за българската икономика, но все пак това е добро време за формулиране на целите на България до 2020 г. и същевременно за приоритизиране както на пазарните, така и на социалните иновации като ефективни средства за постигането на тези цели.

Докладът *Иновации.бг 2010: Иновационната политика на България: възможности за следващото десетилетие*, разкри, че 2010 г. бе критична за вземане на решения и за мобилизация на предприемаческата и

иновационната дейност, на човешкия и интелектуалния капитал за постигане на икономическо възстановяване от кризата и устойчив растеж. За България това означава актуализиране на настоящата Национална иновационна стратегия, осигуряване на връзки и насоки за развитие на науката и икономиката, както и ясен ангажимент на най-високо управленско равнище. Докладът оспорва митовете, разпространени в България, че няма връзка между академичните среди и бизнеса и че предприятията не инвестират в научноизследователска дейност. В доклада се оспорва и начина, по който обикновено се измерва и оценява предприемачеството.

Пълният текст на доклада е публикуван на www.arcfund.net

Шести национален иновационен форум



Министър-председателят Бойко Борисов по време на Шестия национален иновационен форум в хотел "Шератон"

На 1 март 2010 г., фондация "Приложни изследвания и комуникации", Enterprise Europe Network - България, Министерство на икономиката, енергетиката и туризма и Мисията на Световната банка в България организираха Шестия

национален иновационен форум под патронажа на г-н Бойко Борисов, министър-председател на Република България. Този форум, озаглавен "Наука, технологии и иновации: политики за растеж през следващото десетилетие", постави акцент върху

ролята и значението на иновациите като движеща сила за икономиката и здравето на иновационната система в България. Световната банка, министерствата, българският парламент, общините и частният сектор бяха представени по време на дискуссионни панели на събитието.

Националният иновационен форум е ежегодно събитие, уникално за България, насочено към обединяване на усилията на всички заинтересовани страни за обсъждане на иновационната среда в страната и за предлагане на мерки за нейното оптимизиране.

Събитието се фокусира върху подобряване на степента на сътрудничество между фирмите и академичните среди в страната и между българските и чуждестранните организации с цел стимулиране на националната икономика и повишаване на конкурентоспособността на предприятията. Още веднъж бе посочено, че това е трябвало да бъде извършено чрез сериозна реформа в академичните среди, включително реформи в академичните системи за кариерно развитие, във финансирането на висшето образование и Българската академия на науките и чрез укрепване на системите за управление.

По време на форума бяха представени и обсъдени констатациите на годишния доклад за развитие на иновациите в България – *Иновации.бг 2010 г.*, и бяха наградени победителите в Националния конкурс за иновативно предприятие на годината.

Този форум на високо равнище очерта редица въпроси, които са от съществено значение за икономическото сближаване на България с Европейския съюз и определи изискванията за създаване на здравословна бизнес среда, която да привлече иновативни чуждестранни инвестиции, да намали структурната безработица и да стимулира икономиката на знанието в България. Отбелязано беше, че повишаването на капацитета на България да усвоява структурните фондове на ЕС ще спомогне за подобряване на условията за бизнес в страната. Бе обсъдена добрата практика на няколко общини (като Габрово) в усвояването на европейските фондове.

Докладът *Иновации.бг* посочва, че през 2009 г. е нараснал процентът на предприятията, започнали иновационни дейности, в сравнение с 2008 г. (71% и 43% съответно). Това донякъде се дължи на присъединяването на България към Европейския съюз и мерките, които български фирми предприемат, за да повишат своята конкурентоспособност в рамките на единния европейски пазар. Други фактори, вероятно допринасящи за тази положителна тенденция са, че фирмите започват да съобразяват своите процеси и технологии с европейското законодателство, както и че отговарят на световната финансова и икономическа криза, като повишават своята конкурентоспособност чрез иновации.

В обобщение, участниците във форума посочиха стъпките, необходими за реализация на пълния иновационен потенциал на България:

- Обновяване на Националната иновационна стратегия.
- По-нататъшно институционализиране и прилагане на съществуващите регионални иновационни стратегии.
- Възраждането на Националния иновационен фонд.
- Осигуряване на държавно съфинансиране на проекти с национално значение, финансирани от ЕС (подобно на съфинансирането на Седма рамкова програма на ЕС).
- Подобряване на законодателната рамка чрез оценки на въздействието и намаляване на административната тежест върху предприятията чрез усъвършенстване на електронното правителство.
- Създаване на стабилна икономическа среда, за да може бизнесът да разпознае рисковете, произтичащи от иновационните дейности.
- Поemanето на ясен ангажимент на най-високо равнище за политика, подкрепяща иновациите.

Повече информация за форума е публикувана на www.arcfund.net

Награда за иновации

Годишната награда „Иновативно предприятие“ се присъжда на български предприятия, които са приложили успешно в практиката си иновации или български научни достижения, трансформирайки дейността си и постигайки траен икономически ефект. Достиженията на предприятията в областта на иновациите се оценяват от жури, въз основа на данни от предварително извършени технологични одити във фирмите-кандидатки.

Кандидатите се оценяват по специална методология от експертна група и жури в две категории: (1) иновативно малко предприятие (с персонал до 50 души); (2) иновативно средно и голямо предприятие (с персонал над 50 души).

Победителят във всяка от двете категории получава статуетка – символ на конкурса, изработена от скулптора Петко Арnaudов и почетна диплома.



Победителите в конкурса „Иновативно предприятие“, наградени по време на Шестия национален иновационен форум

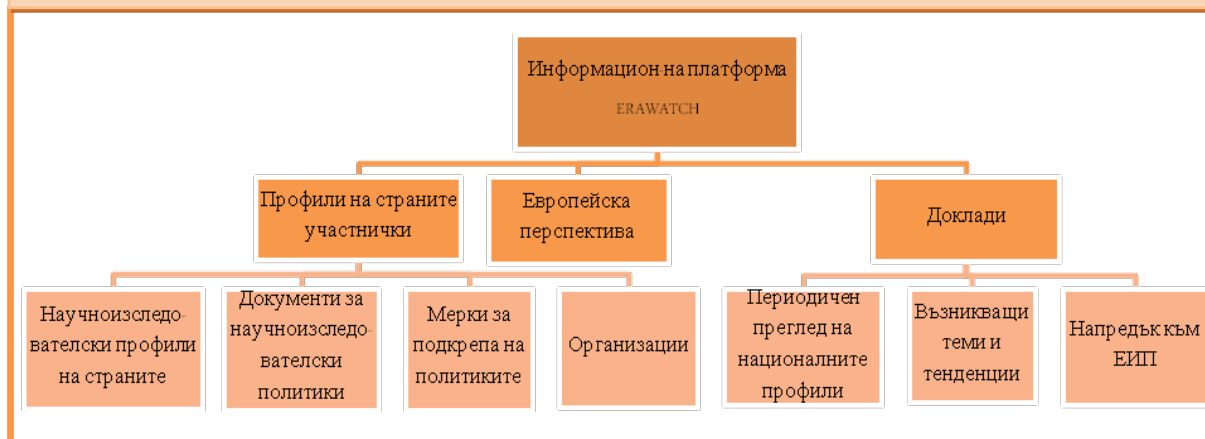
Повече информация за конкурса е публикувана на www.arcfund.net

Европейско изследователско пространство

Фондация ПИК е кореспондент за България в европейската инициатива ERAWATCH (Мрежа за анализ и оценка на Европейското изследователско пространство) от създаването ѝ през 2004 г. Това е обоевропейска инициатива, осъществявана съвместно от Генерална дирекция „Научни изследвания“ и Съвместен изследователски център – Институт за перспективни технологични изследвания (DG JRC-IPTS) на Европейската комисия. Инициативата е насочена към събиране и използване на точни данни при формирането на политиките, допринасящи за реализация на Европейското изследователско пространство. Инициативата осигурява структурирана и изчерпателна информация за националните и регионалните научноизследователски политики,

участници, организации и програми. Онлайн услугата ERAWATCH е разработена в сътрудничество с електронната платформа за информация за научната политика на Европейската комисия CORDIS. В момента ERAWATCH обхваща общо 49 страни, 27 от които са членки на ЕС, а останалите държави са асоциирани с рамковата програма на Европейската общност и основните търговски партньори на ЕС. През 2010 г. фондация ПИК продължи работата си по ERAWATCH като произведе годишен доклад, научен и иновационен профил на страната и профили на научноизследователските политики и организации на национално и регионално равнище.

Интернет страницата на инициативата е <http://cordis.europa.eu/erawatch/index.cfm>

Фигура 1. Структура на основните инструменти за разпространение на информация за научноизследователските политики на ERAWATCH

ERAWATCH: Онлайн база данни за политиката за наука и иновации в ЕС (Baseload research inventory service IV)

За четвърта поредна година фондация ПИК предостави информация на Европейската комисия за българските национални и регионални системи за научни изследвания. Подготвеният от фондацията национален научен профил акцентира върху основните механизми за развитие на изследователската политика в България, най-важните стратегически документи – отражение на членството на България в ЕС, регионалното измерение на научноизследователските дейности и дейностите на основните институции, свързани с научните изследвания. През 2010 г. бяха добавени и анализирани някои нови аспекти на политиката за научни изследвания, включително пазара на труда за изследователи, инструментите за постигане на интернационализация на сътрудничеството в науката и технологиите, както и установяване на необходимите мерки за разрешаване на големите предизвикателства на българското общество чрез

транснационално сътрудничество в областта на научните изследвания. Специална част от профила бе посветена на новостите в изследователската политика в България като обявяването на национална цел за повишаване на средствата за НИРД до 1,5% – 2,0% от БВП до 2020 г., изготвянето на проект на Национална програма за реформи 2010 – 2013 (ноември 2010 г.), приемането на Национална пътна карта за изследователска инфраструктура (септември 2010 г.), изменението в Закона за насърчване на научните изследвания (октомври 2010 г.), две оценки на университетите и създаването на нова система за оценка през 2010 г., стартирането на фондовете JEREMIE и JESSICA (юли 2010), и приемането на нов Закон за развитие на академичния състав (май 2010 г., изменен октомври и декември 2010 г.).

ERAWATCH Национален доклад 2010: България

Фондация ПИК изработи годишния ERAWATCH национален доклад за 2010 г. за България. В доклада се прави преглед на националната система за научни изследвания и оценка на последните промени в политиката. Той обръща внимание и на взаимодействието между националните политики и Европейското изследователско пространство. Според доклада България е изправена пред

постоянен недостиг на държавни средства за научна дейност, а и малкото налични средства се разпределят между прекалено големи институционални структури, наследени от времето на централното планиране. Остарелите правна и институционална рамки, свързани с иновациите и научните изследвания, както и липсата на дългосрочно финансово планиране на научните изследвания на

национално равнище пречат на насърчаването на частните инвестиции в научната дейност и постигането на националните инвестиционни цели. Все пак през 2009 – 2010 са настъпили няколко промени в изследователската политика на България, в това число политическите решения за определяне на цел за увеличаване на разходите за научноизследователска и развойна дейност, за създаването на големи научноизследователски центрове, за въвеждането на по-ефективна система за мониторинг и оценка на проекти, финансирани от Национален фонд

"Научни изследвания" (НФНИ), както и въвеждането на процедура за бъдещо участие на България в европейските научни инфраструктури. По отношение на образователната политика беше приет нов Закон за развитие на академичния състав (ЗРАС) и беше въведена първата рейтингова система за университетите, която да бъде средство за определяне на финансирането им от държавата в зависимост от постиженията на всеки университет.

Таблица 1. Ефективност на политиките за триъгълника на знанието

	Последни промени в политиката	Оценка на силните и слабите страни
Научноизследователска политика	Намаляване на публичните разходи за НИРД и негативният ефект от кризата. Приет е Закона за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на научните изследвания (ЗНИИ)	ЗНИИ предвижда изграждането на големи изследователски центрове и по-добро функциониране на НФНИ. Тези промени са съпътствани, обаче, от намаляване на публичните средства за научна дейност.
Иновационна политика	Обявена беше национална цел 1,5% – 2,0% от БВП инвестиции в НИРД до 2020 г.	Въпреки че приемането на националната цел е голям пробив, тя идва на фона на липсата на актуализирана Национална иновационна стратегия и на прекратяването на дейността на Националния иновационен фонд.
Образователна политика	Променени в политиката за насърчаване на академичната кариера (нов Закон за развитие на академичния състав). Стартиране на рейтинговата система за университетите, но намаляване на държавното финансиране	Кариерното развитие и класацията на университетите са от решаващо значение за правилното функциониране на системата. Все пак това са само документи, като предстои да се направи още много за ефективното им прилагане и изпълнение. Част от текста на новия закон е обявен за противоконституционен, което спря процедурите за хабилитация и за получаване на докторска степен. Първото класиране на университетите, извършено с цел да подпомогне разпределението на държавни средства съобразно техните постижения, не е взело под внимание спецификата на различните университети.
Други политики	Бюджетите за 2010 и 2011 г. предвиждат съкращаване на средствата за научноизследователска дейност, иновации и образование. Продължава изоставането в усвояването на	Значителни слабости доведоха до продължаващо забавяне в изпълнението на оперативните програми (ОП), включително забавяне на плащанията от държавни и местни органи към бизнеса; нарастваща несигурност за реализиране на програмите за бизнес инвестиции в комбинация с липсата на увеличение на публичното финансиране на НИРД и иновации. Има данни, че

	европейските фондове.	бенефициентите срещат трудности при осигуряването на съфинансиране за изпълнението на проекти по Програмата на ЕС за конкурентоспособност и иновации (CIP) и други финансирани от ЕС програми.
--	-----------------------	--

Източник: ERAWATCH национален доклад 2010: България

Регионален мониторинг на иновациите

Регионалният мониторинг на иновациите (RIM) е инициатива на ГД „Предприятия и промишленост“ на Европейската комисия. Той описва и анализира тенденциите на иновационната политика в регионите на Европейската комисия. RIM прави преглед на регионалните мерки за подкрепа на иновациите, политиката в тази област и участващите в нейното формиране и изпълнение организации. Това е онлайн инструмент за сравнителен анализ на подходите на иновационната политика и тенденциите на регионално равнище, както и платформа за комуникация между заинтересовани страни в областта на иновациите.

През 2010 г. фондация ПИК разработи и актуализира профили на шестте български района за планиране в рамките на платформата Регионален мониторинг на иновациите. Тя представи информация за всеки район, включваща икономическото развитие, научни изследвания, технологично

развитие и иновационен потенциал, както и тенденции, управление и политики за тях. Освен това бяха представени подробно основните изследователски организации в региона и регионални документи по въпросите на изследователската политика.

Анализът на структурата и функционирането на регионалната иновационна система показва недостатъчно предлагане на иновации поради липса на критична маса от научни и академични организации в повечето български региони. Преобладаващите в България малки и средни предприятия с малки активи и микропредприятия с ограничен капацитет за закупуване и адаптиране на иновации, се отразяват отрицателно на иновационното представяне на регионите.

Повече информация за инициативата RIM можете да намерите на: <http://www.rim-europa.eu/>

Отключване на скрития потенциал за растеж на България

През март 2010 г., Министерството на образованието, младежта и науката на Република България поиска подкрепа от Световната банка за работа по разработването на препоръки по отношение на висшето образование, науката, технологиите и иновациите (НТИ) в България. Тези препоръки бяха подредени в четири стълба:

1. конкурентоспособност и оценка на иновациите;
2. предоставяне на препоръки за подобряване на ефикасността и ефективността на вътрешното и европейското финансиране на научноизследователската и развойната дейност;
3. подобряване на изпълнението на програмите и инструментите за НТИ;

4. организиране на форум и серия от технически семинари, на които да се консултират различните препоръки.

Фондация ПИК изработи четири доклада – по един за всеки стълб от проекта:

а) *Иновационна политика и обществени разходи.* Този доклад описва текущите задължения на политиката в областта на науката, технологиите и иновациите; разпределението на разходи, свързани с иновациите между министерства, ведомства и научноизследователски институции, включително Българската академия на науките (БАН) и университетите в България.

б) *Капацитет за усвояване на европейските фондове.* Този доклад представи оценка на проблемите на

капацитета на България да усвоява европейски финансови средствата.

в) *Преглед на иновационните инструменти:* разглежда работата и резултатите на Националния иновационен фонд и Националния фонд за научни изследвания, включително критериите за допустимост, организация на поканите за предложения, критериите за подбор и процесите на партньорски проверки, изискванията към партньорите, споразумения за мониторинг и оценка.

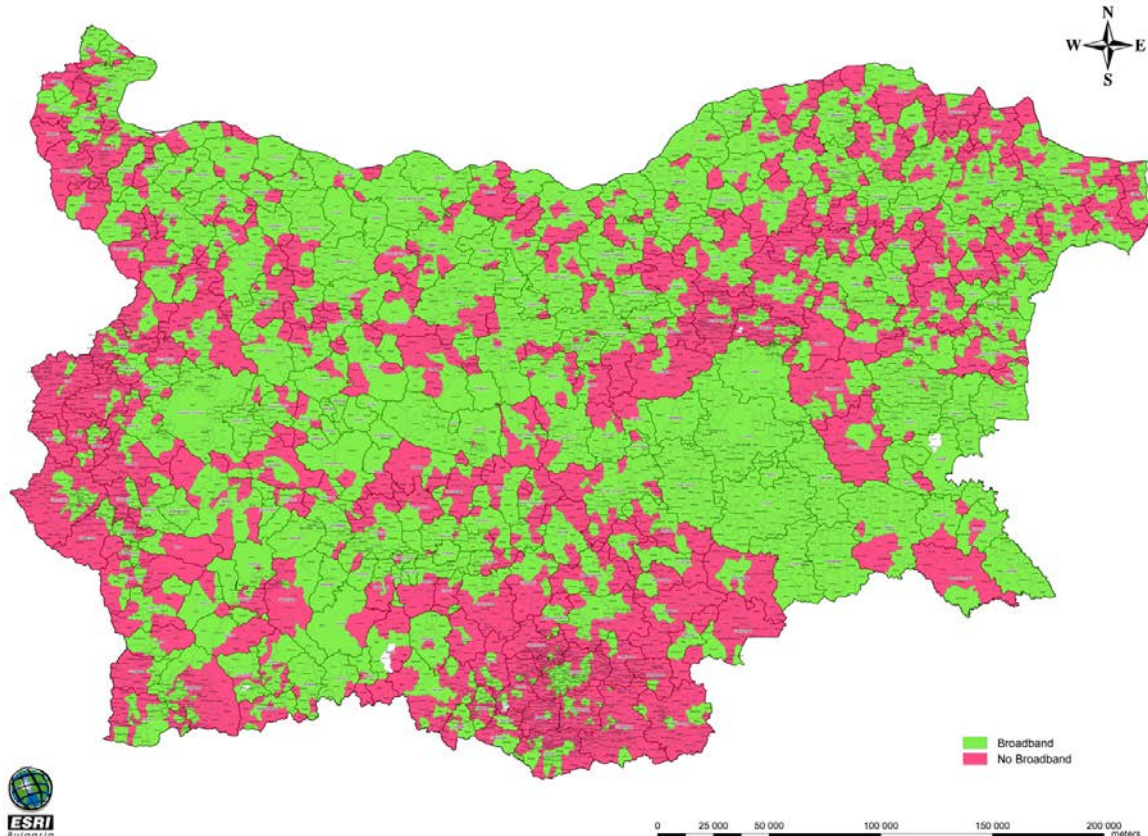
г) *Рамка за оценяване на преструктурирането на БАН.* Този

доклад разработи рамка за проучване на планираното преструктуриране на Българската академия на науките (БАН) и за изясняване на параметрите на ефективността, използвани при оценката на възможностите за преструктуриране на институтите за научноизследователската и развойна дейност.

Пълните текстове на докладите можете да намерите на: <http://www.worldbank.bg/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/ECAEXT/BULGARIAEXTN/0, ,contentMDK:22622283~menuPK:305444~pagePK:2865066~piPK:2865079~theSitePK:305439,00.html>

Подкрепа на разработването на политика в областта на информационното общество

- **Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) използва анализите на фондация ПИК за формиране на националната политика по подобряване на инфраструктурата за широколентов интернет достъп в изостаналите и селските райони.**



Фондация ПИК внедри новаторска методология за проучване на достъпа до широколентов интернет и на социално-икономическото развитие на селата и градовете в страната.

Според анализа на фондацията около 91,5% от населението на страната живее в населено място с поне един доставчик на широколентов интернет (диапазон над 1 Mbps и месечна цена до 30 лв.). 42% от всички населени места имат поне един доставчик на широколентов интернет, в това число всички градове на територията на страната. Приблизително същия дял (41%) от селските райони има най-малко един доставчик на широколентов интернет, което прави 82,5% от цялото население в селските райони на страната. Най-малко един доставчик на широколентов интернет работи в 26% от населените места в планинските райони, но в тези места е съсредоточено 81% от населението на планинските райони.

МТИТС използват данни на фондация ПИК, за да установят регионите, които отговарят на условията за изпълнение на проекти, финансирани по ОП "Регионално развитие" и ситуацията в страната по отношение на достъпа до интернет като цяло. Данните, събрани от фондацията, поставят предизвикателство пред съществуващата информация за наличието и вида на достъп до интернет и подобряват значително обхвата и надеждността на официалните данни на разположение на съответните държавни органи (Комисия за регулиране на съобщенията, МТИТС).

- **Методология за подбор и мониторинг на пилотните региони за широколентов достъп**

В рамките на публично-частно партньорство между МТИТС, фондация ПИК, ИКТ Клъстер и ЕСРИ България **ще бъде изграден нов подход за подбор и наблюдение на пилотните райони, където ще бъде изградена широколентова**

инфраструктура. Подходът се основава на новаторска методика, разработена от фондация ПИК, която разчита на интегрирането на резултатите от социологически проучвания с големи бази данни от различни публични източници. Използвайки ГИС (Геопространствени информационни системи) софтуер, методиката предвижда избор на региона в административните граници въз основа на социално-икономическо развитие, перспектива, информация, която липсваше във всички по-ранни изследвания. **След първоначалния подбор на 19 пилотни области, МТИТС утвърди използването на този подход,** планирайки да създаде онлайн платформа, която ще използва тези подход и данни, събрани от фондация ПИК, за да очертае за първи път съществуващите частни и обществени инфраструктури в цялата страна. Това ще помогне да се гарантира по-голяма ефективност на обществените разходи за изграждането на нова инфраструктура само там, където в момента не съществува такава, и по този начин ще съдейства за по-успешно сътрудничество с Министерството на земеделието и храните, което ще инвестира 5 млн. евро за насърчаване на ИКТ центрове за подкрепа в селските райони.

- **Използвайки констатациите на фондация ПИК, че разходите за НИРД като цяло са подценени от националната статистика, Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) определи по-амбициозна цел за разходите за научноизследователска и развойна дейност - да достигнат до 1,5 - 2,0% от БВП през 2020 г., спрямо първоначалното предложение на Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН) от 0,6 процента. Тази цел вече е одобрена от Министерския съвет и е включена в националните политики в съответствие с приоритетите на стратегията *Европа 2020*.**



Г-н Юлиан Николов, Директор, Дирекция „Икономическа политика“, МИЕТ

МОМН основава оценката си на официални данни за разходите за НИРД, а фондация ПИК извлича информация и прави по-нататъшни първични изследвания на разходите за НИРД в рамките на ИКТ бранша, което предполага, че разходите за НИРД в частния сектор не са изцяло оповестени в Националния статистически институт (НСИ) или са неотчетени с около 2 до 5 пъти. Това би означавало, че противно на твърдението на МОМН, поне що се отнася до сектора на ИКТ, частният сектор инвестира и реализира значително по-голямо количество НИРД от официално отчитаното. Това бе потвърдено от качествени проучвания и за други сектори. МИЕТ призна изследванията на фондация ПИК, подкрепени от допълнителен анализ на конкурентоспособността на

българската икономика, и промени първоначалната цел до интервала 1,5% – 2,0 %. Фондация ПИК, МИЕТ и НСИ се договориха да работят по обща програма за постепенно увеличаване на отчетността на НИРД, както и за мерки, насочени към иновациите, към висок растеж и към отраслите и фирмите в националната икономика с висока добавена стойност.

• Фондация ПИК взе участие във всички важни обществени дебати по въпросите за подобряването на прозрачността на вземане на решения в националната ИКТ политика. Общността eVulgaria2020 в социалната мрежа Фейсбук достигна близо 1000 членове към края на 2010 г. Сред тях са членове на парламентарната Комисия по транспорт, информационни технологии и съобщения, бивши и настоящи депутати, директори на агенции и дирекции в държавните институции, бизнес асоциации, лидери от индустрията, ключови журналисти от сектора (включително от специализираната преса), организации от гражданското общество, академични експерти по информационни технологии и др. Групата eБългария 2020 е била цитирана от журналисти като източник на новини и служи като инструмент за повишаване на прозрачността в политиката (например при реализация на конкурси за поста директор на е-управление в МТИТС, няколко кандидати представиха програмите си за обсъждане от членовете или повдигнаха въпроси и участваха във вътрешни дебати на групата).

2. Технологичен трансфер и подпомагане на бизнеса

Enterprise Europe Network – EEN България



От началото на 2008 г. двете най-големи мрежи на ЕК за консултиране на бизнеса, с над 10-годишна история (Мрежата на Европейските иновационни центрове и Мрежата на Евроинфо центровете), обединиха усилията си и функционираат като „Мрежата за предприятия“ на ЕК – Enterprise Europe Network. Европейската комисия разглежда Enterprise Europe Network (EEN) като важна европейска и национална обществена услуга в областта на иновациите, трансфера на технологии и подпомагането на малките и средните предприятия на европейско и национално равнище и като ключов елемент за реализирането на целите на Лисабонската стратегия на макро и микро равнище. Тя е основният инструмент на ЕК за провеждане на политиката ѝ за подпомагане на малките и средните предприятия (МСП). Всички предприятия, научноизследователски организации и институции имат равни възможности за достъп и ползване на услугите на мрежата – няма секторни или териториални ограничения или преференции. EEN в Европа включва 580 информационно-консултантски центрове с над 4000 опитни служители.

Европейската комисия смята, че EEN е много важна на европейско и национално равнище, с предоставяните от нея публични услуги в областта на иновациите, технологичния трансфер и популяризирането на МСП.

Мрежата в България предлага целия спектър от услуги за бизнеса, които се предлагат и от европейската мрежа – намиране на чуждестранни бизнес

партньори, технологичен трансфер и развитие на иновации, консултации за участие в проекти с финансиране по европейски програми, както и допълнителен набор услуги, специфични за страната ни – информация за участие на фирмите в националните оперативни програми; специфични финансови източници и инструменти; проблеми, свързани с прилагане на европейски стандарти и много други теми, свързани с членството на България в ЕС.

Възможностите на Общия пазар остават все още ненапълно използвани от българските МСП. В приоритетите и задълженията на EEN – България е да помага на фирмите да се интернационализират, иновират и да добият достъп до нови възможности за растеж. Предоставянето на висококачествени бизнес и услуги за подпомагане на иновации, предлагани в непосредствена близост до МСП, и разработени така, че максимално да покриват потребностите им, е в основата на амбициозното намерение на екипа да позиционира EEN – България като най-популярния доставчик на услуги за интернационализация и усвояване на иновации за МСП.

Много е важно мрежата в България да свърже потребностите на бизнеса с последните тенденции в политиката на европейско равнище. Поради естеството на мрежата МСП и политиката за тяхната подкрепа играят основна роля в определянето на основните предоставяни услуги. Дейностите на мрежата отразяват също основните политически приоритети,



Карта на покритието на контактните точки на EEN мрежата в България по райони за планиране

като например Стратегията на ЕС „Европа 2020“, и в частност водещата инициатива “Съюз за иновации”.

Мрежата в България се състои от 13 партньора (а в нейното продължение за 2011 и 2012 година ще има нов партньор – Министерство на икономиката, енергетиката и туризма).

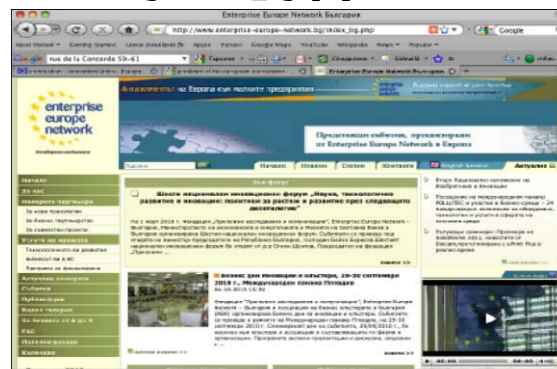
Третата година на действие на мрежата спомогна за още по-единното действие на всички регионални офиси. Както и в предишните години, основен акцент се поставяше върху интернационализацията на нашите клиенти, чрез нови бизнес партньорства; развитието на иновации чрез технологичен трансфер и модерни услуги за подпомагане на иновациите; друг акцент беше подпомагането на участието на МСП от България в европейските рамкови програми за финансиране на научно-приложни проекти.

Фондация ПИК поддържа уеб сайта на Enterprise Europe Network – България, който е проектиран като уеб-базиран портал за предоставяне на информация за интегрирани бизнес, информационни и консултантски услуги

с цел подкрепа на иновациите в България. Порталът функционира в няколко направления, всяко от които е съсредоточено върху приоритетите, заложени в програмата на мрежата. Всеки един от партньорите поддържа допълнителен, регионален сайт на мрежата. През изминалите три години основният сайт и тези на партньорите са посетени повече от 11 милиона пъти.

Дейностите на мрежата в България се състоят от множество услуги, с акцент върху различни сектори като ИКТ, транспорт, творчески индустрии и туризъм.

Повече информация можете да намерите на: http://www.enterprise-europe-network.bg/index_bg.php



Бизнес дни „Иновации и клъстери“, 29-30 септември 2010 г., Международен панаир Пловдив

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, Enterprise Europe Network – България и Асоциацията на бизнес-клъстерите в България (АБК) организираха Бизнес дни за иновации и клъстери. Събитието се проведе в рамките на Международния панаир Пловдив, на 29-30 септември 2010 г.

Семинарният ден на събитието, 29 септември 2010 г., бе насочен към клъстери и асоциации и съставляващите ги фирми и организации. Програмата включи презентации и дискусии, свързани с възможностите за финансиране, добри практики в управлението, взаимодействие между участниците в клъстера, и работа в мрежа от клъстери.

Денят беше разделен на сутрешна и следобедна сесии. Представители на МИЕТ, Изпълнителната агенция за насърчаване на МСП (ИАНМСП) и консултанти на мрежата ЕЕН консултираха участниците по теми,

свързани с актуалния конкурс за набиране на проектни предложения по ОП „Конкурентоспособност“ за „Подкрепа на развитието на клъстерите в България“. Участниците имаха възможност за пряка дискусия с представителите на МИЕТ и ИАНМСП, включително и по теми, свързани с оптимизиране на работата и подобряване на взаимодействието между държавната администрация и организацията, изпълняващи проекти по Оперативната програма „Конкурентоспособност“.

В семинара се включиха 40 участника, представляващи административни органи (МИЕТ и ИАНМСП), консултанти и посредници (Фондация ПИК, ГИС-Трансфер център), университетите (СУ Св. Климент Охридски и Технически университет – София), EURATEX, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, асоциации, фирми и клъстери.

Международни брокерски дни в областта на информационните технологии – FutureMatch, по време на CeBit 2010, Хановер, Германия



Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ организира международни брокерски дни в областта на информационните и телекомуника-

ционните технологии FutureMatch 2010, които се проведоха в рамките на най-големия международен панаир в тази област – CeBit Хановер, Германия, в периода 6-10 март 2010 г.

По време на FutureMatch 2010 бяха регистрирани над 500 организации от 46 различни страни и се състояха повече от 1359 двустранни срещи. Пет иновативни български организации успяха да намерят нови бизнес партньори, благодарение на интересните си технологични предложения и предварително уговорените за тях 80 двустранни срещи с подходящи фирми.



Международните броекиси дни FutureMatch 2010 в Хановер, Германия

Веднага след събитието, една от фирмите сключи договор за софтуерна разработка, а друга беше включена в предложение за проект по Седма рамкова програма на ЕС.

Повече информация за събитието можете да намерите на: www.b2match.eu/futurematch

Подкрепа за предприятия и бизнес инкубатори в Източна Европа и Централна Азия

Фондация ПИК координира мрежата от бизнес инкубатори и технологични паркове в Източна Европа и Централна Азия (ЕСАbit) от 2008 г. насам. С активното си участие в ЕСАbit, фондация ПИК предоставя допълнителни възможности за интернационализация на българските предприятия и разширява обхвата на своята политика и информационно застъпничество до правителствата на страните от Общността на независимите държави. През 2010 г. фондация ПИК подпомогна Молдовската агенция за иновации и трансфер на технологии, Молдовската мрежа за технологичен трансфер и Каспийския инвестиционен център (Азербайджан) за разработване на политика и за разработване на конкретни проекти. ЕСАbit придоби нарастващо признание от международната общност от инкубатори и от правителствата от региона на Европа и Централна Азия като надежден и ценен партньор за местното икономическо развитие.

Петата регионална конференция на ЕСАbit, *Напредък на иновациите в*

Европа и Централна Азия, се проведе в Баку на 2-3 декември, 2010 г. и се фокусира върху **Инвестиционната готовност и бизнес инкубирането на младежко предприемачество**. Тя събра повече от 50 участници от 15 страни. Конференцията включваше и обучение на InfoDev за повишаване на готовността за инвестиране за мениджъри на инкубатори (настоящи и потенциални), обучение за предварително инкубиране и стартиране на бизнес (за млади предприемачи от Азербайджан) и стратегическа дискусия за приоритетите на ЕСАbit през 2011 година. Най-значимото политическо въздействие на конференцията бе решението на правителството на Азербайджан да открие Младежки иновационен център като пилотен инкубатор за млади предприемачи и очакванията на ЕСАbit са да играе ролята на инструмент за реализация на инициативата в страната.

Повече информация можете да намерите на: <http://www.ecabit.org/?p=335>



От ляво на дясно: Шефан Шандера (Регионален координатор, InfoDev, Световна банка), Елшан Мусаев (Президент, Каспийски инвестиционен център, Азербайджан), Интигам Бабаев (зам.-министър на младежта и спорта на Република Азербайджан), Мамад Мусаев (Председател, Национална конфедерация на предприемачите, Азербайджан) и Тодор Ялъмов (координатор на ECAbit, Фондация ПИК)

BCreative

През 2010 г. фондация ПИК продължи работата си в подкрепа на МСП от творческите индустрии (BCreative – Набор от инструменти в помощ на МСП и стартиращи предприятия от творческите индустрии) в сътрудничество с 8 организации от цяла Европа. Основната цел на BCreative е да помогне на предприятията от творческите индустрии (реклама, архитектура, изкуство, занаяти, дизайн, моден дизайн, филмово/видео изкуство, фотография, музика, сценични изкуства, издателска дейност, софтуер и компютърни игри, телевизия и радио) да преодолеят бариерите, които ги възпрепятстват да осъществят бизнес целите си.

BCreative ги подпомага чрез онлайн платформа, обхващаща набор от инструменти, които са съобразени и пригодени към нуждите на фирмите от творческите индустрии. Помощта ще бъде насочена към преодоляването на затруднения, като намиране на бизнес партньори, предоставяне на експертни бизнес съвети и разясняване на правната среда, отнасяща се до опазване на интелектуалната собственост. Проектът също така ще помогне на предприятията от творческите индустрии да се сдобият с необходимите финансови и предприемачески умения, благодарение на които да се развият напълно и да предложат продуктите и услугите си на пазара.

През 2010 г. партньорите разработиха концепцията на онлайн платформата, както и техническите характеристики на инструментите в помощ на творческите индустрии. Има две планирани фази, в рамките на които инструментите ще бъдат внедрени в платформата.

Инструментите, разработени през 2010 г., ще бъдат интегрирани в онлайн платформата през 2011 г. Разработването им е базирано на задълбочено изследване на потребностите на творческите фирми в Европа и на предизвикателствата, които те срещат в бизнеса. Чрез картографиране на услугите, които фирмите използват, за да поддържат и развиват бизнеса си, и причините, поради които ги използват, BCreative надгражда предишни инициативи и се стреми да избегне потенциални грешки при изграждането на устойчива и ефективна платформа, която да подпомогне икономическия растеж на фирмите от творческите индустрии. Щом платформата бъде разработена, начините и услугите, които ще се използват, ще бъдат следени чрез



Платформата на BCreative "How to Grow"

специални техники с цел непрекъснатото ѝ подобряване и приспособяване към нуждите на фирмите, които я ползват. През 2010 г. фондацията проучи възможностите за лансиране на ваучерна схема, която да е в подкрепа специално на творческите индустрии в България.

TOUREG



Основната цел на инициативата „Research-Driven Cluster for Tourist Sector Competitiveness and Knowledge“ (TOUREG) бе да подобри конкурентоспособността и стратегическите позиции на туристическия сектор, и по-конкретно на ориентирани към туризма услуги в европейските региони.

Фондация ПИК разработи анализ на настоящата ситуация на услугите, свързани с туризма, в рамките на Югозападния район за планиране, и представи технологични оферти и заявки на местни фирми в интернет-базирания инструмент *Technology Map* за установяване на потенциално

сътрудничество и възможности за технологичен трансфер.

Изготвен бе и доклад за синергията и взаимното допълване на туристически ориентирани услуги, озаглавен „Analysis of Regional Technological Trends - A global Analysis and Differences among R&D Public Policies“.

За подпомагане иновационната дейност на фирмите от туристическия сектор партньорите от инициативата TOUREG разработиха наръчник за ефективно прилагане на информационните и комуникационните технологии в туризма и указания за технологичен трансфер.

Съвместен „План за действие“ за осигуряване на устойчивост на международните клъстери и техните дейности беше изготвен от предварително направени анализи и извлечени приоритети от регионите, участващи в проекта. Дейностите в Плана могат да бъдат реализирани в

рамките на различни европейски инициативи, като Седма рамкова програма и програмата СІР.

Повече информация можете да намерите на www.tourisminnovation.eu

InterValue

InterValue има за цел да генерира знания, да предостави подкрепа и да разработи механизми за междурегионално сътрудничество за развитие и прилагане на развойния потенциал в Югоизточна Европа. Основната задача е да се оползотвори потенциала на академичните изследвания за изграждането на устойчива развойна среда и регионално развитие.

Приетият подход "отдолу нагоре" позволява интересни и ценни научни изследвания да достигнат своя пазарен потенциал чрез процес на подбор и популяризиране пред съответните заинтересовани страни. Фокусът е върху два основни взаимосвързани сектора от голямо значение за региона (Информационни и телекомуникационни технологии и енергетиката / околна среда и технологии), като на партньорите в проекта е дадена възможност да изберат поне още един сектор.

Приетата методика включва следните стъпки:

1. Идентифициране на изследователски резултати, създадени от изследователски центрове в региона, които имат известен пазарен потенциал.
2. Създаване на транснационална група от експерти, които могат

да предложат експертизата си относно оценката на пазарния потенциал, техническата осъществимост, научното значение и възможности за финансиране на разработките.

3. Оценка от експертите на пазарния потенциал на избраните изследователски резултати.
4. Разработване на планове за приложение и споразумения за реализация за най-обещаващите измежду оценените разработки и подкрепа на техния потенциал за растеж и релизация.
5. Систематично насърчаване на връзките между изследователските звена и бизнеса чрез фокусирани брокерски дни за срещи.

Тези стъпки са допълнени с многоезична Web 2.0 базирана платформа, с пълни методически ръководства, които изясняват някои аспекти за развитието на нови продукти и управлението на интелектуалната собственост. Уеб платформата е на разположение на www.researchvalue.net

Фондация ПИК идентифицира 42 обещаващи изследователски разработки, които да бъдат оценени и много от тях ще бъдат финансирани, за да се подпомогне пробива им на пазара.

InterValue Platform

Collaboration for the Valorisation of R&D

The INTERVALUE Platform supports the process of valorisation of research results. It is not only a meta-repository of R&D results, but also a collaborative space facilitating the interaction between researchers, companies and experts, improving the collaboration and knowledge sharing, and supporting a culture of innovation among them. [Learn more »](#)

R&D Repository

Providers from universities and research and technological institutions submit their research outcomes that lead to the development of new products, new production processes and new services.

[Visit the repository ▶](#)

Valorisation Plans

A network of experts help researchers to create valorisation plans for their R&D results covering technical feasibility, IP protection, market potential and funding potential.

[View the valorisation plans ▶](#)

IP Agreements

License agreements and new products developments are facilitated through on-line learning roadmaps, inter-regional brokerage events, newsletters and pilot applications funding.

[Learn more ▶](#)

Switch4Food

“Услуги за управлението на водите и интегрирани техники за хранителна и питейна промишленост” (SWITCH4FOOD) цели да подпомогне фирмите от сектора да определят и разрешат проблемите си с управлението на водите, да научат за добрите практики и бизнес-моделите, действащи в Европа, да развият контактите си с колеги от бранша, за да създадат нови бизнес възможности при отговаряне на предизвикателството „опазване на околната среда“.

Задачите на Switch4Food са:

- Идентифициране на поне 10 добри и широко използвани практики в различните подсектори на хранителната и питейната промишленост и разработване на ръководство за фирмите.
- Споделяне на методологии и местни политики, и подпомагане на обмяната им между участващите в проекта региони.
- Създаване на местни споразумения за сътрудничество със специализирани консултанти по околна среда (Environmental Service Providers, ESP) – поне 5 ESP са подписали пилотните споразумения за всеки

регион, за осигуряване на подкрепа на фирмите за внедряване на мерки за опазване (управление) на околната среда.

- Представяне на нови бизнес възможности посредством използването на устойчив модел на работа.
- Разпространение на информация за проведените дейности, изпробваните методологии и добри практики чрез национални и международни семинари, на които се очаква да присъстват повече от 500 фирми и да се поканят за участие в клубовете.
- Осигуряване на взаимодействието между фирмите от сектора и консултантите по околна среда, за да могат фирмите да получават по-прецизирани и индивидуализирани технически услуги.
- Създаване на ползотворни дългосрочни синергии между заинтересованите страни: фирмите от сектора, секторната група „Околна среда“ и „Земеделие и храни“ към EEN, консултантите по околна среда и местните власти. За целта наред с другите дейности, в еко-бизнес клубовете ще се насърчава

организирането на посещения фирма-във-фирма.

- Ангажиране на партньорите от мрежата EEN в популяризирането и разпространението на методологиите и

идентифицираните добри практики и технологии, както и в планираните обучения.

Интернет страница на проекта: www.s4food.eu

NET-SHARE

Инициативата NET-SHARE има за цел да създаде, развие и управлява мрежа от опитни организации в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) от няколко европейски страни, които да споделят опита си от различни ИКТ инициативи и услуги за фирмите от този сектор, придобити от предишни проекти по програмата eTEN.

В рамките на инициативата бе създаден интерактивен сборник от над 45 добри практики от реализирани

eTen инициативи и индивидуални организации, включващи 3 представяния от България – на фирмите Сатурн Инжинеринг и Оптикс и на Клъстера по Мехатроника и Автоматизация.

Събраните практики са от областта на микроелектрониката, вградените системи и микросистеми, e-услуги и мрежи на знанието.

Повече информация можете да намерите на: www.net-share.eu



Net Share - Интерактивно ръководство с добри практики

STAR-NET ТРАНСПОРТ

Инициативата Star-Net Transport, реализирана в рамките на Седма рамкова програма (7РП) на Европейската комисия, има за цел да предостави цялостен пакет от услуги в помощ на малките и средните предприятия от сектор наземен транспорт (спедиция, логистика, ИКТ приложения, морски технологии, автомобилостроене, железопътен транспорт, икономика на транспорта и др.) за успешното им включване в конкурсите по този тематичен приоритет. Подпомагащите дейности на

мрежата обхващат популяризиране на подходящи конкурси за кандидатстване, оценка на технологичното състояние на кандидатстващите фирми, създаване и разпространение на профили за търсене на партньори и асистиране при включване в проектни предложения в областта на наземния транспорт. За 2010 г. три български фирми бяха включени в проектни предложения по 7РП с помощта на Star-Net Transport.

Повече информация можете да намерите на: www.starnet-transport.eu

EU 4SMEs

'EU Policies for SME's' (EU4SMEs) стартира през 2010 г. като инициатива в рамките на европейската мрежа за предприятия Enterprise Europe Network (EEN), която е доверен партньор на Европейската комисия при предоставяне на обратна връзка от бизнеса по отношение на европейските политики.

Основна цел на инициативата е да подпомогне включването на малките и

средните предприятия от страните-членки и страните-кандидатки на ЕС в процеса на създаване на политики чрез: повишаване информираността за предстоящи европейски политики, засягащи бизнеса, популяризиране на публични обсъждания с главните икономически участници, ex-ante оценка на въздействието и съдействие на фирмите за участие в консултационния процес.

TransBonus

През 2010 г. фондацията реализира втората фаза на проекта ТрансБонус, финансиран от Европейската комисия чрез Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие. Целта на проекта беше да стимулира научното и технологичното сътрудничество между ЕС и Западните Балкани – Албания, Босна и Херцеговина, Република Македония и Сърбия – в областта на наземния транспорт, както и да създаде мрежа от изследователи, университети, фирми и експерти, за да подобри и разшири потенциала на центровете по компетентност по отношение на изследователските програми и човешките ресурси чрез международен обмен на научноизследователски опит и знания.

Целите на проекта бяха постигнати чрез:

- Създаване на база данни за улесняване на сътрудничеството

между научни работници и фирми чрез разработените технологични профили на изследователите в сферата на транспорта от Западните Балкани и България.

- Повишаване на информираността за възможностите за финансиране на европейско равнище, които могат да подкрепят международното сътрудничество между изследователите в сферата на транспорта от Западните Балкани.
- Осигуряване на обучение на учени по Седма рамкова програма.
- Създаване на „Лаборатория за проекти“ която улесни подготовката на успешни проектни предложения и стимулира партньорства в сферата на наземния транспорт.

- Осъществяване на експертни визити между партньорите от Западните Балкани и тези от ЕС с цел насърчаване създаването на мрежи от изследователи в областта на транспорта в цяла Европа.
- Стимулиране на партньорството и сътрудничеството между изследователите, бизнеса и други заинтересовани страни в сферата на наземния транспорт на Балканите.

ТрансБонус използва новаторски подход, който позволи на бенефициентите на проекта не само да придобият знания по Седма рамкова програма (7РП) и да бъдат обучени да разработват проекти, но също така позволяващ им да участват във вътрешните конкурси за проектни предложения, които наподобяват истинските конкурси на рамковата програма, но в по-малък мащаб. Тази симулация показва на изследователите в транспортната сфера от Западните Балкани, че участието в Седма рамкова програма не е толкова сложно, колкото изглежда, и желаещите да участват организации от региона трябва да бъдат по-активни.

33 предпроектни предложения бяха подадени по време на втория вътрешен конкурс (първият беше през 2009 г.), чиито краен срок бе 31 май 2010 г. Тези проектни предложения бяха оценени според критериите на 7РП и четири от тях, които преминаха прага от 10 точки, бяха избрани, за да бъдат доразвити по време на обучението за разработване на проектни предложения, организирано в Сараево, Босна и Херцеговина в периода 7-9 юли 2010 г. 46 представители на университети, частни фирми и неправителствени организации от Албания, България, Гърция, Холандия, Република Македония, Малта, Сърбия и Босна и Херцеговина участваха в обучението.

Друга дейност с потенциален дългосрочен ефект беше посещението за обмяна на опит в Холандия на 16-17 септември 2010 г. Целта на събитието беше разширяването на научното сътрудничество и създаването на контакти между изследователите от Западните Балкани и техните холандски колеги. През първия ден участниците посетиха Техническия университет в Делфт, където се запознаха с изследванията в сферата на транспорта, центъра за



Участници в семинара за разработване на проектопредложения по 7 Рамкова програма, 7-9 юли 2010 г., Сараево, Босна и Херцеговина

валоризация и част от текущите проекти на университета. Беше посетена и холандската пътна агенция, където участниците имаха възможността да видят документален филм за управлението на движението в Холандия, след което разгледаха тест-центъра за трафик-системите. По време на втория ден участниците пътуваха до Университета по технологии в Айндховен, където се запознаха с изследователските проекти, както и лабораториите, които персонала използва за провеждане на опити. В края на визитата беше посетен и автомобилния център TNO, където бяха представени проектите на организацията, лабораторията и тест-центъра.

Последното събитие по ТрансБонус през 2010 г. беше организирано в София в периода 6-8 декември. Първият ден беше посветен на международния семинар „Транспортни изследвания и бизнес сътрудничество в Югоизточна Европа.“ Участие взеха транспортни изследователи от страните партньори, Румъния, Турция, Хърватия, Словения и представители на бизнеса от България. Повечето участници представиха текущите си изследвания/проекти, след което беше проведена дискусия за възможностите за сътрудничество между бизнеса и представителите на науката. Събитието също така предостави добри възможности за създаване на нови контакти.

По време на втория ден беше организирано експертно посещение във Вагоноремонтен завод – 99 АД в гр. Септември. Заводът е основан през 1941 г. като вагоноремонтна работилница и е единственият завод за производство и ремонт на колооси

в България. Участниците във визитата се запознаха с дейността на предприятието и посетиха работилницата за производство на колооси.

Резултатите от проекта ТрансБонус са следните:

- Пътна карта на изследователския капацитет и възможностите за финансиране на транспортни изследвания в страните от Западните Балкани.
- Над 150 научни работници от Западните Балкани и България, които са информирани за възможностите на 7РП.
- 11 национални събития за генериране на проектни идеи (първоначално са планирани само 10).
- 63 нови проектни идеи (първоначално планираният брой е 50).
- 5 срещи наука – бизнес в областта на наземния транспорт в страните от Западните Балкани.
- 26 изследователски профила за популяризиране на научния потенциал в областта на наземния транспорт.
- Обучение на научни работници за разработване на проектни предложения.
- 5 проекта, подадени в рамките на обявения през 2010 г. конкурс за набиране на проектни предложения по 7РП.

Повече информация можете да намерите на: www.transbonus.net

Изграждане на капацитет за забрана на азбеста и поетапното му изваждане от употреба в страните от Западните Балкани

През 2010 г. фондация ПИК започна изпълнението на проекта „Изграждане на капацитет за забрана на азбеста и поетапното му изваждане от употреба в страните от Западните Балкани“, който е финансиран от хоризонталните дейности на механизма на гражданското общество: подкрепа за партньорски дейности „Околна среда, енергийна ефективност, здраве и безопасност по време на работа“.

Гаус институт от Република Македония координира проекта, а останалите партньори са Екологична асоциация ХЕЛИКС от Сърбия и Асоциацията за развитие, напредък и насърчаване на екологичното земеделие, туризма и опазването на околната среда от Босна и Херцеговина. В противовес на огромните усилия на страните от ЕС постепенно да извадят от употреба материалите, съдържащи азбест, и да

наложат строги мерки за здравето и безопасността на хора, които са в контакт с подобни материали, в страните от Западните Балкани подобни мерки почти липсват или са съвсем ограничени. Поради тази причина целта на проекта е да повиши капацитета на гражданските организации в страните от Западните Балкани, за да могат те да подпомогнат процеса на хармонизиране на националните законодателства с европейското с цел поетапното изваждане на азбеста от употреба в дадената страна.

Конкретните цели на проекта са:

- Създаване на партньорства между граждански организации от страните от Западните Балкани, работещи по проблеми, свързани с азбеста, както и създаване на партньорства със сродни организации от ЕС.
- Трансфер на ноу-хау от страни-членки на ЕС (особено новите членки на Съюза) относно техния опит при решаването на въпроса с азбеста.
- Повишаване на осведомеността относно наличието на материали, съдържащи азбест, и тяхната вреда върху човешкото здраве.
- Своевременното транспониране и прилагане на европейските директиви за азбеста в националното законодателство на страните от Западните Балкани.

Тъй като България има опит както по въпросите, свързани с азбеста, така

и при транспонирането на европейските директиви за азбеста, ролята ѝ в проекта е да предостави данни и да сподели своя опит с останалите партньори от Западните Балкани при хармонизирането на българското с европейското законодателство. Една от основните дейности по проекта през 2010 г. беше *Балканска конференция по проблемите на азбеста*, проведена в периода 17-19 юни в Охрид, Република Македония. Целта на събитието беше трансфера на знания и ноу-хау от страна на България към страните от Западните Балкани, които са в подготовка за транспониране на европейските директиви за азбеста в националното си законодателство. Другата цел на конференцията беше да подпомогне изграждането на капацитет в страните от Западните Балкани, за да могат те да решат проблема с азбеста възможно най-бързо. Двама български експерти от Министерството на околната среда и водите участваха в конференцията и представиха българския опит за справяне с въпроса.

Също така, на други двама български експерти, които работят по проблемите с азбеста в България в продължение на повече от 20 г., беше поставена задача да изготвят доклад, чиято цел е да опише стъпките за изваждане на азбеста от употреба, които са били предприети в страната, както и да представи българския план за действие при транспонирането и прилагане на европейските директиви за азбеста.

Повече информация можете да намерите на <http://noforasbestos.net>

3. Безопасен интернет за деца

През 2010 г. фондация ПИК в ролята си на координатор на Националния център за безопасен Интернет (НЦБИ) – част от общеевропейската мрежа INSAFE, продължи да разширява обсега на дейностите си, насочени към осигуряване на по-безопасна онлайн среда за децата и младежите. Фондация ПИК продължи да поддържа българската *Гореща интернет-линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет*, която през 2010 г. получи над 850

сигнала за незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет.

Значителна част от дейността на НЦБИ беше насочена към повишаване на информираността сред деца, родители, учители, експерти и представители на правоохранителните и право-раздавателни органи чрез обучение и разработване на различни информационни и обучителни материали.

Фондация ПИК установи тясно сътрудничество с новоосновената в България неправителствена организация Международна академия за обучение по кибер-разследвания (МАОКР), която беше официално открита на 31 май 2010 г. с подкрепата на Министерството на вътрешните работи и Висшия съдебен съвет. МАОКР започна поредица от обучения на полицейски служители, следователи, съдии и прокурори в петте апелативни района в страната, целейки да повиши капацитета на органите на реда и правосъдието в борбата с компютърните престъпления, включително и онлайн злоупотребите с непълнолетни. Фондация ПИК участва в изготвянето на програмата за петте четиридневни обучения, която включваше три сесии, посветени на сексуалните посегателства срещу деца през Интернет. Националният център за безопасен Интернет взе участие в три обучения, достигайки до повече

от 100 полицейски служители, прокурори и съдии от Софийски, Бургаски и Великотърновски апелативни райони. На тях фондация ПИК представи Програмата „Безопасен Интернет“ на Европейската комисия, ролята на мрежите INSAFE (Европейската мрежа от центрове за безопасен Интернет) и INHOPE (Международната асоциация на операторите на интернет-горещи линии), дейността на НЦБИ, и представи сравнителен анализ на националните законодателства в тази област в България и другите страни от ЕС. Бяха представени препоръки за промени в българското законодателство, както и за подобряване на съдебните практики чрез използване на сравнително новите законови текстове, криминализиращи подмамването на деца през Интернет с цел сексуална експлоатация (т.нар. гурминг).



Обучение на полицаи, следователи, прокурори и съдии от Великотърновския апелативен район

В рамките на отчетния период НЦБИ бе домакин на две обучителни посещения по два различни проекта на експерти от държави извън ЕС, изявили желание да се учат от опита на НЦБИ, за да изградят свои центрове за безопасен Интернет и горещи интернет-линии. От 20-и до 23-ти юни петима представители на неправителствени организации от Босна и Херцеговина и Сърбия посетиха София за обучение във фондация ПИК в рамките на съвместен проект със Сараевския офис на Save the Children Norway и Центъра за приобщаващо образование.

От 13-и до 16-и септември НЦБИ проведе обучение и на представители на 2 неправителствени организации от Македония в рамките на нова програма на ЕК за обучение на експерти от държави извън ЕС. Гостуващите експерти бяха запознати с целите на Програмата за безопасен Интернет на ЕК, дейностите на мрежите INSAFE и INHOPE, както и с опита на НЦБИ. Те бяха обучени да организират и поддържат гореща интернет-линия и център за безопасен Интернет, запознаха се с различни средства и методи за повишаване на осведомеността и за обучаване на целевите групи. Македонските експерти също така минаха кратко обучение по методиката „Превенция на реално и виртуално насилие чрез интерактивно обучение в училище“, разработена от НЦБИ и въведена в много български училища из цялата страна.

През 2010 г. фондация ПИК активно обучаваше ученици и учители по методиката „Превенция на реално и виртуално насилие чрез интерактивно обучение в училище“, разработена съвместно с основния партньор в НЦБИ – Асоциация „Родители“, и официално

одобрена от Министерството на образованието, младежта и науката. В 20 столични училища обучени по методиката педагози изнесоха повече от 1000 урока като заместващи учители в свободните часове.

След първо обучение през март 2010 г. и второ от 28-и юни до 2-ри юли, педагогическите съветници от 40 общински училища във Варна бяха обучени по методиката и започнаха самостоятелно изнасяне на уроци под ръководството на Дирекция „Превенции“ и Дирекция „Образование“ на Община Варна.

През юни, септември и октомври 25 нови модулни интерактивни уроци за втори том на методическия ръчник бяха тествани в няколко столични училища. Учителите по училища започнаха да въвеждат второто ниво на курса, състоящо се от 25 допълнителни занятия, задълбочаващи развитието на емоционална интелигентност и неагресивно поведение онлайн и в реалния живот на учениците.

На 30-и септември, в град Сенец, Словакия, по покана на австрийската фондация ERSTE и в рамките на проекта ACES (<http://www.aces.or.at>), фондация ПИК демонстрира методиката „Превенция на реално и виртуално насилие“ като ръководи две 3-часови упражнения „Аз кибер-насилник ли съм?“ с деца и учители от училища в Централна и Източна Европа.

Фондация ПИК организира и участва в открити уроци по онлайн-безопасност по покана на училища или общински администрации в София, Смолян и Банско.



Състезанието "Машина на времето" привлече над 200 деца и родители

На 22-ри септември – Деня на българската независимост, и в рамките на събитие, посветено на европейския Ден на мобилността, НЦБИ към фондация ПИК заедно с асоциация „Родители“ организираха семейно състезание по ориентиране в София, в което повече от 200 деца и техните родители участваха в откривателската обиколка „Машина на времето“ под мотото „Безопасно на улицата, безопасно в Интернет“.

Събитието включваше множество дейности на открито на редица неправителствени организации под патронажа на кмета на София г-жа Йорданка Фъндъкова.

Семейната игра се състоеше в ориентиране по карта и намиране на 5 забележителности в центъра на София. При достигане до всеки пункт участниците получаваха картичка със снимка на дадената сграда от миналото. След събиране на всички картички отборите от деца и родители ги получаваха подвързани заедно като албум за спомен. Децата също така получаваха допълнителни награди като вълшебно разгъващо се кубче и книжка-игра с героя Флашко –

защитник на децата в Интернет, както и плакати с основните правила за онлайн безопасност и стикери с интернет-адреса на Горещата линия. На родителите бяха раздадени брошури „Готови ли сте да говорите с децата си за Интернет?“, а родителите на първокласници получаха и наръчника „Добре дошли в училище, родители!“, съдържащ основни правила и съвети за онлайн безопасността на децата.

По споразумение с Община Варна в града бе основан Младежки панел на Центъра за безопасен Интернет на базата на общинския PR-екип, състоящ се от около 40 ученика от гимназиален курс на различни училища. Варненският екип е представителен за различните видове училища и групи ученици на възраст между 15 и 17 години. Групата се координира професионално от психолог с широк опит и умения. Във Варна бяха организирани две дискуссионно-обучителни срещи с Младежкия панел, а двама от участниците бяха избрани и участваха в летен лагер в Бран, Румъния, организиран от румънския Център за безопасен Интернет в средата на юли.

През ноември беше подписан анекс към договора със Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за продължаване на преподаването на курса „Превенция на реалното и виртуалното насилие“ на студентите по психология. Философският факултет също се включи в програмата и след обучение студентите ще могат да минат 90 часа учебна-практика като обучители в училище под ръководството на експертите на Центъра за безопасен Интернет.

От 9-и февруари, международния Ден за безопасен Интернет през 2010 г., НЦБИ даде старт в България на общоевропейската кампания „Мисли преди да качиш“. Европейският видеоклип на кампанията бе излъчван повече от 1000 пъти по 7 телевизионни канала, със специален фокус върху музикалните и забавните канали, най-популярни сред младите хора. Банери на кампанията бяха поместени на много уебсайтове и мотото на кампанията беше дискутирано на срещи с повече от 3000 ученици. Това повиши осведомеността на непълнолетните за нуждата от правилно поведение онлайн за минимализиране на рисковете в Интернет.

Значителна част от работата на екипа бе посветена на разработване на нови материали, насочени към различните целеви групи. Тъй като има недостиг на подходящи материали за най-малките, НЦБИ разработи и започна разпространение на книжка-игра „Флашко: Мисия Фамилатлон“ и магическо стъваемо кубче. Използвайки образа на защитника на децата в Интернет Флашко, който получи името си от самите деца чрез онлайн състезание, книжката и кубчето запознават най-малките деца по забавен начин с правилното поведение в онлайн-среда. Книжката „Флашко: Мисия Фамилатлон“ беше отпечатана за годишния празник на открито за родители и деца - Фамилатлон.



Флашко беше главно действащо лице на Фамилатлон 2010

На 15-и май, Деня на семейството на ООН, с подкрепата на Столична община за втори път беше

организиран целодневен семеен празник в София под патронажа на негово превъзходителство посланика на Франция в България и Делегацията на ЕС в София. Събитието беше открито от кмета на София г-жа Йорданка Фъндъкова, която даде старт на велосипедна обиколка до Южния парк за родители и деца. Участниците бяха на възраст от 4 до 54 години. От главната сцена на Южния парк, най-малкият и най-възрастният от участниците в обиколката получиха награди, а Семейния ден за безопасен Интернет беше анонсиран от заместник-председателя на Държавна агенция за закрила на детето г-н Калин Каменов. Имаше много музика, изпълнения на танци, песни и демонстрация на бойни изкуства от детски групи от различни училища. Децата и техните родители участваха в състезания, организирани от близо 20 спортни федерации и детски организации. Най-голям интерес предизвика състезанието за ориентиране „Малката Европа“, в което децата трябваше да открият в парка 27-те пункта-столици на страните от ЕС и да получат техните печати. Събирането на всички печати им осигури награди, включващи книжката „Флашко: Мисия Фамилатлон“, магическо кубче, топки със звездите на ЕС и различни играчки. Състезание-викторина с публиката по темата на общоевропейската кампания за безопасен Интернет „Мисли преди да качиш“ донесе допълнителни награди на участниците. Повече от 2000 родители и деца взеха участие в празника.

Повече информация можете да намерите на:
<http://www.safenet.bg/index.php?id=1388>

4. Форсайт изследвания

От 2001 г. фондация ПИК развива институционалния си капацитет в областта на форсайт изследванията като нов инструмент за изработване на политика в областта на науката и иновациите. През годините фондацията участва в редица проекти на равнище ЕС, прилагайки форсайт методите към области като изследователски инфраструктури, качество и безопасност на храните, участие на гражданите в определянето на изследователските приоритети на бъдещето, околна среда и нови енергийни източници.

През 2010 г. фондацията беше ангажирана в две форсайт изследвания на европейско равнище. Първото беше насочено към идентифициране на нови теми за научни изследвания, които да бъдат включени в 8 Рамкова програма на ЕС за научни изследвания след 2014 г. Фондацията също така е водещата организация за изпълнение на форсайт проучването в SPRING, съвместен проект между ЕС и Китай за извеждане на общи научни приоритети в областта на околната среда.

CIVISTI – Визии на гражданите за науката, технологиите и иновациите

Целта на проекта CIVISTI беше на базата на визии на граждани (от 7 европейски държави) за бъдещето да идентифицира приоритетни области на европейските научни изследвания след 2014 г. В основата на проекта CIVISTI бе заложено разбирането, че науката и изследователските дейности би трябвало да имат по-голямо обществено значение и че диалогът с гражданите може да постави научните и технологичните инициативи в по-широк обществен контекст. Консултациите с гражданите и различни обществени групи са широко застъпени като подход за изработване на политики в Дания. В България този подход беше приложен за първи път, като още през 2009 г. беше формиран консултативен панел от 25 граждани, които работиха по време на проекта до края на 2010 г. Така един от основните резултати от CIVISTI е подобряването на демократичната отчетност чрез включване на гражданите в процеса на формулиране на политика. Процесът CIVISTI премина през следните етапи:

- Провеждане на първи кръг на консултации с гражданите през 2009 г., за да се определят техните нужди, виждания и тревоги, отнасящи се до очакванията им за развитието на науката и технологиите на бъдещето.
- Идентифициране на нови и недостатъчно изследвани

въпроси за науката и технологиите, от визиите на гражданите, чрез консултиране с експерти. По този начин бяха подготвени препоръки към ГД Наука и иновации на ЕК.

- Провеждане на втори кръг от консултации с гражданите, по време на които гражданските панели дискутираха значимостта и приложимостта на експертните препоръки и ги приоритизираха.
- Подлагане на резултатите от проекта и методологията му на оценка от Консултативен съвет от изследователи и експерти на европейско равнище, който осигури научното качество на резултатите. Това беше направено с цел да се валидира достоверността на резултатите, за да може методите, които бяха разработени по време на проекта, да бъдат прилагани в бъдещи форсайт дейности с участието на гражданите.

В периода 14-16 юни 2010 г. фондацията беше домакин на международен семинар с експерти от цяла Европа. Участниците в семинара бяха учени по естествени и социални науки, анализатори на политики, изследователи в държавни и частни институти, ангажирани с формулиране и изпълнение на научна политика. По време на семинара на експертите бяха предоставени визиите на гражданите

за подобряване на качеството на живот на европейците чрез наука, технологии и иновации. 69 визии, изработени в предходната фаза на проекта, представиха желанията на повече от 150 граждани от седем европейски страни.

Експертите, участващи в семинара, изработиха препоръки за осъществяване на визиите под формата на изследователски и иновационни приоритети и политики, както и препоръки в сфери, различни от научните, които биха могли да спомогнат за реализиране на идеите, заложи във визиите. След приключване на семинара бяха изведени 30 препоръки към европейската научна политика. В рамките на семинара беше използван така наречения „open space“ подход, който спомогна от визиите на гражданите да бъдат изведени изследователски приоритети и предложения към научната политика на ЕС.

След експертния семинар беше организиран втори кръг на консултации с гражданите в седемте държави участници. Целта на втория граждански панел през октомври 2010 г. беше да бъдат подредени по

значимост тридесетте препоръки, изработени по време на експертния семинар. В резултат се получи серия от научни и технологични теми и препоръки, които гражданите считат за най-важни за своето бъдеще. Резултатите от всички национални панели бяха обобщени и представени по време на семинар в Брюксел през януари 2011.

Повече информация можете да намерите на: www.civisti.org



Участниците във втората консултативна среща с граждани, 23 октомври 2010 г., София

SPRING: Scoping China's Environmental Research Excellence and Major Infrastructure: Foresight, Potentials, and Roadmaps

Целта на SPRING е да изследва както екологичните последици от бързото икономическо развитие на Китай, така и европейските предизвикателства пред околната среда чрез сътрудничество и обмен на знания между европейски и китайски изследователи, които да предложат пътна карта и визия за научно сътрудничество между ЕС и Китай в тази област. Задачата на SPRING е да създаде солидна основа за бъдещо сътрудничество между ЕС и Китай в сферата на научните изследвания на околната среда. Целта на проекта е да идентифицира общите нужди и възможности, да анализира потенциални теми за сътрудничество в научните изследвания и инициативи, да картографира компетенциите и потенциала на китайските проучвания и инфраструктура, да изследва стратегическите планове за развитие и да въведе пътни карти за бъдещо сътрудничество. SPRING също така цели да анализира пречките, които

трябва да бъдат преодолені, за да се даде възможност за по-голяма изследователска ангажираност от страна на европейските изследователи в Китай и обратно. Проектът ще подобри видимостта на изследователските инициативи и ще покаже силните страни на китайските региони на широка аудитория в Европа. За да бъде възможно да се идентифицират основите на бъдещото сътрудничество между ЕС и Китай, е необходимо да бъде анализирано текущото състояние на форсайт изследванията в сферата на околната среда.

По тази причина през есента на 2010 г. фондация ПИК разработи рамката за сканиране и обобщаване на съответните форсайт изследвания на околната среда, извършени в Китай и Европа. Тази дейност, както и разработването на сценарии, ще бъдат изпълнени през 2011 и следващите години.



Стартовата среща на консорциума, 27-29 март 2010 г., Пекин, Университет Цинхуа

RIFI: Научноизследователски инфраструктури – форсайт и въздействие

Инициативата RIFI цели да създаде методология за оценка на социално-икономическото влияние на новите научноизследователски инфраструктури (НИ), като сред методите се интегрират и форсайт техники за оценяване на дългосрочни и оформяне на желани бъдещи въздействия.

Разработената методология бе утвърдена спрямо няколко предложения за нови НИ в рамките на Европейския стратегически форум за научни инфраструктури (ESFRI) и националните пътни карти. За България предложенията са: мрежата за мониторинг на океаните Euro-Argo и Центъра по молекулярна медицина към Медицинския университет – София.

За проверка на предложената форсайт методология за предвиждане и оформяне на дългосрочните социално-икономически въздействия на НИ върху района-домакин, бе проведен

международен семинар за съставяне на успешни сценарии за мрежата Euro-Argo.

Цялостната RIFI методология, включваща економетрични, социологични и форсайт методи ще бъде обобщена в ръководство за оценка на въздействието на НИ.

Повече информация можете да намерите на: www.rifi-project.eu



Участници в Международния форсайт семинар за бъдещите въздействия на мрежата Euro-Argo върху Черноморския регион, София, 26-27 октомври 2010 г.

Работа с млади учени

През 2010 г. фондация ПИК продължи активната си работа с млади учени. През януари екип на фондацията проведе едноседмично обучение на 50 биофизици – докторанти, млади научни работници, специалисти, работещи към Института по биофизика към БАН и от биологическия и физическия факултети на СУ „Св. Климент Охридски“.

Проведеното обучение беше фокусирано върху политиката на ЕС за научни изследвания и иновации и имаше за цел да подобри уменията и знанията на участниците по иновационен мениджмънт, които ще са им от полза в кариерното им развитие като научни работници.

ЧАСТ ВТОРА
Управление

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ е регистрирана в Централния регистър на Министерството на правосъдието като неправителствена организация в обществена полза. ЮЛНЦ в обществена полза са обект на засилен контрол от страна на държавата и имат допълнителни задължения да представят годишни отчети за дейността си пред Централния регистър (до 31 май всяка година). Те подлежат на независим одит при условията на Закона за счетоводството.

През 2007 г. фондация ПИК регистрира **АРК Консултинг ЕООД** – консултантско звено, което има за цел да увеличи положителния ефект от опита на организацията на пазара. Компанията предлага консултантски услуги в областта на иновациите и ИКТ в Европейския съюз, както и подготовка и изпълнение на национални и международни проекти по рамковите програми на ЕС, Кохезионния и Структурните фондове. Фондация ПИК и АРК Консултинг формират „Групата на фондация ПИК“.

Структура

През 2010 г. служителите от Групата на фондация ПИК наброяваха 43 души. Тридесет и един от тях са на експертни или ръководни длъжности, включително и консултанти на непълно работно време, а дванадесет от тях формират администрацията на организацията. Екипът от групата на фондация ПИК е съчетание от млади, добре образовани и силно мотивирани хора и опитни специалисти с отлична репутация, които са известни със своя професионализъм и високо качество на работа в съответната област на дейност.

Групата на фондация ПИК се управлява в съответствие с принципите на доброто управление, отчетността и прозрачността. Прилагането на тези принципи се изразява в:

- Ежегодно одитиране.
- Одитиране на отделните проекти.
- Публикуване на годишни отчети за дейността на български и английски език.
- За информиране на широката общественост за своята дейност фондация ПИК публикува редовно информация за своите проекти, за организирани събития и издадени публикации на уебсайта си www.arcfund.net. На сайта се публикуват и ежегодните отчети на фондацията на български и английски език с цел пълна прозрачност на нейната работа.

- Работа с медиите за популяризиране на изпълняваните проекти и постигнатите резултати.

В организационно отношение фондация ПИК е разделена на няколко програми. В рамките на всяка програма се изпълняват конкретни проекти. От създаването си през 1991 г. фондация ПИК е реализирала над 160 проекта с подкрепата на различни програми на Европейската комисия, Световната банка, Американска агенция за международно развитие (USAID), ПРООН и др.

Проектната ориентация на фондация ПИК позволява на екипа да развива вътрешния си капацитет и процедурите за управление на проекти, съобразено с принципите на добро управление и прозрачност. През 2010 г. Групата на фондация ПИК работи по изпълнението на 23 проекта, финансирани от национални и международни донори. Фондация ПИК е координатор на 8 от тези проекти и е партньор в 15 от тях. Между партньорите в рамките на всеки проект е подписано споразумение за партньорство, което определя правата, задълженията и отговорностите на страните както по отношение на финансиращата институция, така и по отношение на координатора и другите партньори. Всеки проект се управлява като отделен разходен център, с конкретен бюджет в съответствие с изискванията на съответната финансираща институция. За всеки проект е назначен по един ръководител на проект, за да координира и да служи като основен контакт по този проект.

Екип

Настоятелство

Огнян Шентов, Председател
Владимир Йорданов, Заместник председател
Любомир Христов
Инко Разпопов

Сътрудници

Николай Бадински, Изпълнителен директор
Зоя Дамянова, Програмен директор
Ангел Милев, Програмен директор
Даниела Чонкова, Програмен координатор
Георги Апостолов, Програмен координатор
Тодор Ялъмов, Координатор, Група по информационни технологии
Руслан Стефанов, Координатор, Група Иновации.бг
Теодора Маринова, Главен експерт
Тодор Галев, Старши консултант
Деница Маринова, Координатор на проект
Емилия Домусчиева, Координатор на проект
Теодора Георгиева, Координатор на проект
Мария Александрова, Координатор на проект
Калин Мутафчиев, Старши експерт
Любомир Сирков, Старши експерт
Албена Пунева, Старши експерт
Робърт Хикий, Експерт
Адриана Димова, Експерт
Елена Велкова, Експерт
Милена Тодорова, Експерт
Станислав Кушлев, Технически сътрудник
Александър Гергов, Технически сътрудник
Dae Yong, Сътрудник по проект
Jung Ho, Сътрудник по проект
Проф. Марин Петров, Старши консултант
Проф. Миланка Славова, Старши консултант

Счетоводство

Цветослава Кьосева, Финансов мениджър
Даниела Зайн, Счетоводител

Технически сътрудници

Огнян Апостолов
Кирил Терзийски
Емилия Димитрова
Здравка Иванова

ЧАСТ ТРЕТА
Финансов отчет